

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

ZEKERİYA YILDIZBAŞ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2018/7412)

Karar Tarihi: 19/10/2023

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Muammer TOPAL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
İrfan FİDAN
Raportör : Zehra GAYRETLİ
Başvurucu : Zekeriya YILDIZBAŞ
Vekili : Av. Mustafa KOCAMANBAŞ

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru, ceza davasındaki esaslı iddia ve savunmaların gerekçede değerlendirilmemesi nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

2. 1970 doğumlu olan başvurusunun pek çok ülkede faaliyet gösteren Hizb-ut Tahrir isimli örgütün üyesi olduğu iddiasıyla Van Cumhuriyet Başsavcılığınca (Başsavcılık) başvuru hakkında soruşturma başlatılmıştır.

3. Soruşturma sonucunda başvurusunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan cezalandırılması talebiyle kamu davası açılmıştır.

4. (Kapatılan) Van 3. Ağır Ceza Mahkemesi (CMK mülga 250. madde ile görevli) yaptığı yargılama sonucunda 24/3/2011 tarihli kararıyla silahlı terör örgütüne üye olma suçundan başvuru hakkında hapis cezasına hükmetmiştir. Gerekçeli kararda başvurusunun ikametgâhında yapılan aramalarda ele geçirilen örgütsel bazı yayınlara ve iletişimin tespiti sonucu elde edilen kayıtlara delil olarak dayanılmıştır. Kararda özetle başvurusunun örgütsel toplantılar organize ederek bu toplantılara katılacak kişiler hakkında raporlar hazırladığı, örgütün amaç ve faaliyetlerinde kullanılmak üzere para topladığı, bu suretle eylemlerinin süreklilik ve çeşitlilik arz ettiği belirtilmiştir.

5. Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 14/11/2017 tarihli kararı ile hüküm onanmıştır.

6. Başvurucu, nihai kararı 5/3/2018 tarihinde öğrendikten sonra 9/3/2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

7. Başvuru hakkında 19/6/2018 tarihinde usul yönünden idari ret kararı verilmiştir. İtiraz üzerine idari ret kararı 15/5/2019 tarihinde kaldırılmıştır.

8. Başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

II. DEĞERLENDİRME

9. Başvurucu; Hizb-ut Tahrir isimli yapının bir terör örgütü olmadığını, bu yapının şiddet içeren herhangi bir faaliyetinin bulunmadığını belirterek silahlı terör örgütü üyesi olma suçundan mahkûmiyetine karar verilmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

10. Başvuru, adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı yönünden incelenmiştir.

11. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

12. Anayasa Mahkemesi aynı mahiyetteki şikâyetleri *Yılmaz Çelik* ([GK], B. No: 2014/13117, 19/7/2018) kararında incelemiştir. Anayasa Mahkemesi, derece mahkemeleri kararlarında Hizb-ut Tahrir'in bir terör örgütü olarak kabul edilmesine ilişkin olarak yeterli bir değerlendirme yapılmadığını, derece mahkemelerinin bazı şablon cümlelerin tekrarı görünümünde olan kararlarını hangi temele dayandırdıklarını yeterince belirtmediklerini tespit etmiştir. Anayasa Mahkemesi ilave olarak Hizb-ut Tahrir örgütünün bir terör örgütü olup olmadığına yönelik olarak derece mahkemelerinin ve Yargıtayın başvurunun temel iddiaları ile mahkemelerin resen tespit edecekleri ve yargılamanın doğasının gerektirdiği sorulara cevap verebilecek nitelikte gerekçe hazırlamaları gerekirken bunu yapmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Bu gerekçeye de Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (aynı kararda bkz. §§ 45-62).

13. Somut olayda başvurunun mahkûmiyetine ilişkin kararının gerekçesi ile Yargıtay kararı incelendiğinde Yargıtayın Hizb-ut Tahrir'in bir terör örgütü olarak kabul edilmesine ilişkin yeterli değerlendirme yapmadığı, gerekçelerinin başvurunun temel iddialarını karşılamadığı, mevcut başvuruda da *Yılmaz Çelik* kararından ayrılmayı gerektiren bir yön bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

14. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

III. GİDERİM

15. Başvurucu; ihlalin tespiti ve yeniden yargılama yapılması talebinde bulunmuştur.

16. Başvuruda tespit edilen hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Bu kapsamda kararın

gönderildiği yargı mercilerince yapılması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatmak ve Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar vermektir (*Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

IV. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin gerekçeli karar hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere (kapatılan) Van 3. Ağır Ceza Mahkemesinin (CMK mülga 250. maddesi ile görevli) (E.2009/327, K.2011/145) dosyalarının devredildiği Van 1. Ağır Ceza Mahkemesine GÖNDERİLMESİNE,

D. 294,70 TL harç ve 18.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 19.094,70 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 19/10/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.